

HEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:

1 óra	2 K	1 óra	2 50 K
1 évre	24 K	1 évre	3 J K

Szerkesztőség és kiadóh. v. t. Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felélős szerkesztő: Hajós József.

A marha

borjaihoz.

A nemzeti elnyomtatás idején a magyar gondolat szabadság lebilincseltségekben a költők allegorikus és burkolt értelmű felhívásokat intéztek a nemzet honfiaihoz. Azokban a borongós időkben írta a nemzet nagy költője a „Madár-hajhoz” című örökszép versét. Ma a költőink nem írnak ilyen burkolt, izdan honvéd allegorikákat, mert nincs rá szükség. Napjainkban másféle elnyomtatás korát éljük; ennek az elnyomtatásnak a megszüntetésére pedig nem éneklő madarak kellene, hanem öntudatos keresztény magyarok, akik nem akarják tovább is marhatürelmellel hordozni a jármot. A mai időkben nem az az aktuális hogy a madár éneklésre buzdítsa fiait, hanem most kell, hogy a tapasztalt öregek szóljanak a türelmes borjakhoz. Ha már borju, hát legalább ne bójgjon, hanem a szarvait növelje, hogy azokkal támadóit felkölhesse.

A marha borjaihoz:

Elmondok nektek egy kis történetet a mi múltunkból. A marhák aranyos, babárral övezett hajnalából. — Mert mi valaha híres, szilaj faj voltunk. Erőtől, izomtól, hódító haragjától minden kezünk alá gésunk, mint a hetországi s óló kúrt szava megremegtetett. Napnyugat; lakóit. Szabadok voltunk. Honfoglalók voltunk. Közdelemmel vívtuk ki magunknak Európa legszebbik darabját, mely nekünk toszett: ahol volt véghetetlen róma szilaj futásunknak, erdős bére, főjünk körül dicsőséges cserfalomlok. Ennek az országnak gazdag volt a földje, édes volt a vize; Állászó a levegője, ragyogó a napsugara. Szabadon éltünk erdőn-mezőn. Elvezettük a virágok illatát, az erdők hívó szegét, a madarak dalát a mezők gyümölcseit.

Azután mult az idő. Messza Napkeletről új fajta lények jöttek. Testre gyöngébbek nyomorultabbak voltak nálunk. Mi megmosolyogtunk, lenéztük; s figyet sem vetettünk rájuk. Pedig okosabbak voltak nálunk. Nem erővel; ésszel győzték meg minket. Hozzánk férköztek, csalogattak. Körülhízelgtek megdöcsértek, simogattak. Nem akartuk lefűtni, hanem befűtni. Nem egyszer, százszor kellett nekik a bőrtük, és mi mentünk szeliden, esendően behódoltunk a ravaszáguknak. Egyszer csak arra ébredtünk, hogy igában vagyunk; kemény igá-

ban. A föld nem volt többé a miénk, hanem a gazdánké. Huzni, dolgozni, robotolni, sorvadni — ez lett a mi sorsunk: Nagy terheket raktak ránk és először csak szép szóval biztattak, ha erőnk elhagyott, aztán már kacagva ostromozták elnyűtt hátunkat. A miénk volt és féjt a szívünk érte, mert az édes földtestvérünk is rabszolga sorsra jutott. Természet szegény oly bőségese, mint ahogy az árva szemé kőnyeket terem. És a gyümölcs nem volt az övé, sem a miénk nem volt, akk dolgoztunk, huzam a gazdánké volt. Neki illatozott a rét, neki hullamzott a mezők buza-földje, neki gyöngyözött nekétárt a hegyek szőlőresseje, neki futyolt a rigó. Mi meg csak sorvadtunk.

Borjak: Bó... Bó...
Marha: Pazi! Csak esendesen, borjaim! Meg ne hallja a gazdánk panaszos sirásotok. Borjaim! Az urunknak igaz van: Nem ő kőnyeztetett ja-

romba: mi mentünk be abba. Most tűrni kell szépen, esendesen. Olyan esendesen, mint a hervadás. Olyan esendesen, mint a püsztelés. Mit akartok? Még bögni akartok? Nem vittétek észre, hogy akkor összeráncolja a gazdánk a szemöldökét, szid egyszerre és káromol bennünket és megsuhogtatja fölöttünk szeges ostort? Csak esendesen. Ha bögni merlek, elküldi hozzatok az urunk valamelyik szolgáját a sok közül, és az majd megszidat, hogy nem lesz benne körször. Szép sima, hófehér néma borjat csinál belőletek.

Adjátok be nyakstokat minden ellenkezés nélkül. Nyaljátok meg hálásan a gazdátok kezét. Akkor nem bánj. Megsimogat, megdöcsér. Nem ostorral, hanem szelid szóval indít a robotos munkára. Csak — azt mondja: Borjak, marhák! no ná!

— Borjaim, bögni nem szabad!

De az ötlelő szarvaitokat hegyesre, szúrósra növeljétek ki!

Maximális árak Fehérvárott 100 évvel ezelőtt.

Tekéletes Nemes Fajér Várme-gyének 1813-ik esztendei Februá-rius hónapnak 23-ik napján tar-talott Közgyűléséből kelt.

ARSZABÁS.

— Folytatás. —

Nyers bőrdarabok: Egy pár leg-jobb és legnagyobb ördörbőr 18 fr. — egy pár nagyobb tehén, vagy negyedfél linóbor 14 fr. — tavali borjúbőr 4 fr. — rugott teikóbor 1 fr. 45 kr. — egy pár vágott magyar báránybőr Husvét-től kisaszony napig 1 fr. — ugyan az kisaszony nap után subára 1 fr. 12 kr. — hóhérnak a' városban megdöglött marhák nyúzásáért, és kivételről, ide értven, hogy azokat a' fenlevő rendelet szerént, úgy mini az ebet elássa, bére darabjától 1 fr.

Timdok. Egy pár fontos talpnak készített nagyobb ördörbőr, a hom-lókbőr hozzá értetven 36 fr. — ha a gazda adja a bőrt, annak munká-jáért 13 fr. 30 kr. — pázolt félfontos talpnak párja 28 fr. — egy pár ördörbőrnek botkornak való készítése 5 fr.

Tobakok. Tizdarabó álló egy kötet kordovány első rendbeli, ha egy bőrből három tsizma lesz 30 fr. — Asszonyi tsizmára, jó juh-bőrből egy kötet tszajtán 12 fr.

Irdások. Egy nagyobb szarvas-bőrnek tszállásáért 3 fr. — egy ketskébőrnek tszállásáért 1 fr.

Teser vargák. Egy ördör, vagy nagyobb tehénbőrnek vöröse-

botkornak való kikészítéseért 2 fr. 30 kr. — egy pár legnagyobb sarú 4 fr. — egy pár legnagyobb sarú topán 1 fr. 45 kr. gyermek-nek való topán 45 kr. — egy pár bőrkapta 45 kr.

Szűgyártók. Egy hátulsó két-lóra való gyeplő markolatnál 3 fr. — Egy farmatring tsattal együtt, kettős lóra való 45 kr. — Egy pár kőbőrcsapat tszáltsá együtt 10 fr.

— Egy nadrágszuj baganából réz tsatra 45 kr.

Kesztyűsök. Egy pár szarvasbőr kesztyű, Anglus vagy is két rédú varrással 2 fr. 30 kr.

Szűsök. Hosszú mentének róka-májjal való bélelése és legjobb rákatorokkal való prémezése 35 kr. — nagyobb mentének gerényel-való prémezése 10 fr. — legnagyobb pataszú ködmen akár fejér, fekete prémnel 5 fr. — magyar süveg fekete báránybőrrel készitve 3 fr. — nadrágra való írha 1 fr. — farkas bundának varrása 8 fr. — legnagyobb juhász-bundának varrása 2 fr. 30 kr. — medvebőrnek kikészítése 2 fr. 30 kr.

Magyar Koponyeg. Magyar köp-nyeg egész kerekre béleléssel 2 fr. 30 kr. — Közönséges hosszú menté béleléssel 2 fr. — paszományos laibli arany vagy ezüst fonállal 1 fr. 30 kr. — liberia mente sújtás 2 fr. 30 kr. — kaionai forma ruhás-sinoros mente 3 fr. — ugyanily nadrág öt soros sújtással 3 fr. — halcsontos kalpag 2 fr. — papi közönséges hosszú mente 3 fr. — egy revegeta a' vállá és ujjá tsűvé és bélelé 3 fr. — palás 2 fr. 30 kr.

Német szabók. Ujas köpönyeg béleléssel 3 fr. — Kaput 2 fr. 30 kr.

— Gehrock 3 fr. — Frack 2 fr. 30 kr. — Lovas tsiznek való rövid köntös 2 fr. — Hoszu jankli 1 fr. 30 kr. — Hoszu laibli 45 kr. — Hoszu nadrág sinoros 1 fr. — Lovagló nadrág gombokkal és bőrr borítva 2 fr. 45 kr. — Pantalon 45 kr. — Liberia köpö-nyeg 2 fr. — Utazó köntös, Staubmantl 1 fr.

Német asszonyi szabók. Asz szonyi magyar galla ruha az az váll és szoknya két réteten tsipke vel békeritve 4 fr. — Selyem köpönyeg béleléssel 3 fr. 30 kr. — Überfrock selyemmel bélelve 3 fr. — Hoszu tők. mente 2 fr. — Tuschill szoknyával együtt 1 fr. 30 kr. — Charstly szoknyával 1 fr.

Szűrszabók hosszú szűr Gyön-gyósi posztóból legnagyobb em-bernek 6 fr. gyermeknek 2 fr. 30-
— Fejérvári, Pápai, Tatai posztó-ból készült szűr 1 forinttal olcsóbb.

Kapzakötők egy pár legna-gyobb harisnya asszonyinak való bokazsírival 1 fr. 48. kr. 7-8 éves leányok való 36 kr.

Kalaposok. Legjobb materiából gumi nélkül tsinált háromszög-ű legnagyobb selyem kalap 8 fr. — háromszögű félselyem kalap 3 fr. — gömbölyű selyem kalap 6 fr. — egy pár botos süveg tsiz-mának való 2 fr.

Kik részesülnek előnyben a leszerelésnél?

muló többtermelési problémát — sajnos most nem valósíthatjuk meg, mert hiányoznak hozzá azok az előfeltételek és eszközök melyekkel a többtermelés megoldható. Leginkább hiányoznak a gazdasági eszközök, vagy pedig olyan drágák, hogy mindenki a háboru végét várja, amikor befektetését majd olcsóbban keresztül viheti. Ezek tönnyel jól számítanak, mert a leszereléssel kapcsolatosan természetek sok gazdasági eszközök, u. m. kocsi, ló, szerszámok, gazdasági gépek és eszközök vannak a hadseregnek felültséggé és jutnak vissza a gazdák kezébe. Ezek a gazdasági eszközök hi-vaiva lesznek a többtermelés nehézség problémájának megoldá-sát elősegíteni.

A most kibocsátásra került VIII. hadiköcsönönnél a m. kir. pénzügyminiszter úgy intkezé-dett, hogy a leszerelés alkalmá-val eladásra kerülő gazdasági eszközöket a VIII. kibocsátású hadiköcsönön kötvényekkel is le-

het majd fizetni, sőt a javak kiosztásánál azokat előnyben részesítik, akik hadiökösön kötvénnyel fizetnek. Így tehát a jegyző félnek nem csak az az előnye származik a jegyzéséből, hogy pénze magas kamatot — az árfolyam alapvétele mellett legalább is 6. százalékos jövedelmez, hanem jegyzésével még olyan gazdasági eszközökhöz is juthat.

Nem szükséges tehát semmi féle buzdítás arra, hogy gazdáink jegyezzenek hadiökösön: az, aki egy kicsit számolni tud, az, aki a jövőre gondolván — az befektetésekhez akar jutni — az bizonyosan sőt kihasználja az alkalmat és mindegy felesleges pénzét, ahelyett, hogy a takaréktétben 2. százalékos kamatra hevertetné, a VIII. kötetű esztendő hadiökösönbe fogja fektetni.

II. R. U. K.

— **Ülés.** Ma d. u. 3 órakor tartotta a közegészségügyi bizottság ülését. A 7. patika ügyével foglalkozott.

— **A törpörtü árúsitása** szombaton a hatósági huszárkórtól újuldo kezdetét veszi. Tekintettel a nagy keresletre családönként mar csak 25 kg. lesz kiadható. A vásárlóknak fel kell mutatniok a hatósági könyvecskéjuket.

— **Rendelet a rumkészítésről.** A pénzügyminiszter a mezőgazdasági munkával nem foglalkozó lakosság rumszükségletének kielégítése céljából a zanol szeszbor a rumkészítés céljaira négyvenezer hektolitert finomított szeszt utafikis a kiutalt szeszmenyiség célszérü és tárgyilagoss szetosztása céljából egy bizottság alakítása irant intézkedett és a szetosztó bizottság működésére vonatkozó utasításokat

a rum készítésével megvizsgálta a részlekre kiosztott szeszt egészben és kizárólag 40 torigatszázalék alkoholtartalommal bíró rummá kötelesek feldolgozni, s abból más célra mit sem használhatnak fel. S a rum készítésével megbízottak az általuk ekként előállított rumot kötelesek a szetosztó bizottság által megjelölendő felek részére literenként 10 korona 60 fillérért kiszolgáltatni. A szetosztó bizottság a rummenyiségnek legfeljebb egy negyedrészét a törvényhatóság területén működő beszerzési csoportok, munkáselítélési intézmények kórházak, mezőgazdasági munkával nem foglalkozó egyéb közf. intézmények között kötelesek felosztani, úgy, hogy egy szemelye 12 liternél több sem jussenre ne jusson.

— **A vámgabona beszozlutása.** Értesítésük szerint a közegészségügyi miniszter jölvhivta a törvényhatóságok első tisztviselőit, gondoskodjanak arról, hogy a törvényhatóságuk területén levó vámmalmokban összegyűlj, de még el nem szállított gabonja készletet, valamint az új termésből származó vámgabonát is mindenkor a lehető legsürgösebben szállítsák be a közeli malomokba örles céljából. E sürgös beszálit-

tásra annál is inkább szükség van, mert a törvényhatóságok folytatolagos lisztellátását illetően első sorban ezeket a készleteket veszik figyelembe.

— **Az ellátatlanok figyelmébe.** A nemtermelő közönség közül úgy azok akik gabonát beszerezni óhajtanak, mint azok akik hatósági lisztellátásra szorulnak, saját érdekében július hó 10-ig okvetlenül jelenkezzenek a rekviráló hivatalban (Zichy ház II. emelet 1 ajtó.)

— **A butorárak szabályozása.** Az országos központi árviszsgáló bizottság a butor irányárának és egyéb tömegtipusok megállapítása szakértekezetlet tartott. Az értekezleten elhatározták a munkás, ipáros és középosztály igényeit kielégítő egyes butortipusok gyártását és ezek irányárának megállapítását. E végből az összes butorgyárosok önkönségi számításait a bizottság rendelkezésére fogják bocsátani. Az értekezlet elhatározta azt is, hogy a butorral azelőttlanke reskedelem megszüntetése érdekében a butorkészleteket szigoruan ellenörizni fogják, azokat felkutatják és a közönség rendelkezésére bocsátják.

— **Fiatal tehének és üszök levágása.** A földművelési miniszter felhatalmazta az alispánokat, hogy törvényhatóságuk területén fekvő egyes gazdaságok, városok, községek, vagy járások, esetleg a törvényhatóság egész területén is a gazdasági felügyelőségek meghatalgátása, után a három évnel fiatalabb üszök és tehének vasuton való szállítását és levágását megengedjék. Ezt a rendelkezést azzal okoják meg, hogy a takarmánytermes nem biztató s így a fell takarmányozást veszedelem fenyegeti.

— **EHópott katonacsomagok.** Horváth József Deák Ferenc u. 40. sz. alatti lakosnál még a mozgósításkor 7—8 hadbavonuló elhelyezési civilruháit megöröszre. A csomagokat az utóbbi napokban ismeretlen tettes a padlásról elemelte. A rendörség nyomoz a tolvaj után.

— **Segélyszétosztás.** A hadbavonultak családjainak járó segélyfizetési sorrend 1918. július hónapra: 8. ún, hétfőn: 8—9 óráig 1—100 sorszámig, 9—10 101—200 10—11 201—300, 11—12 301—400 sorszámig.
9. ún, kedden 8—9 óráig 401—500 sorszámig, 9—10 501—600, 10—11 601—700, 11—12 701—800 sorszámig.
10. ún, szerdán: 8—9 óráig 801—900 sorszámig, 9—10 901—1000, 10—11 1001—1100, 11—12 1101—1200 sorszámig.
11. ún, csütörtökön: 8—9 óráig 1201—1300 sorszámig, 9—10 1301—1400, 10—11 1401—1500, 11—12 1501—1600 sorszámig.
12. ún, pénteken: 8—9 óráig 1602—1700 sorszámig, 9—10 1701—1800, 10—11 1801—1900, 11—12 1901—2000 sorszámig.
13. ún, szombaton: 8—9 óráig 2001—2100 sorszámig, 9—10 2101—2200 10—11 2201—2300 11—12 2301—2400 sorszámig.
14. ún, vasárnap: 8—9 óráig 2401—2500 sorszámig, 9—10 2501—2600 sorszámig.
15. ún, hétfőn: 8—9 óráig 2601—2700 sorszámig, 9—10 2701—2800, 10—11 2801—2900 11—12 2901—3000 sorszámig.

— **Értesítés.** A kik lapunk vasárnapi számain a Horváth és Rónay-néfi papirkereskedésben vásárolták, lego papirkereskedésben vásárolták, két hónapig a papirkereskedés melletti sötödében szerezhetik meg a vasárnapi lapunkat.

— **Közhösz ellen kitöndön bevált háziszék a Störk-pasztila.** Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható Szék Róbert Károly király téri gyógyszerüzarában. — **Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék magukkal hozni.**

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétöl.

6840/1918 szám.

Hatósági hirdetés.

Felhivom újból Székesfehérvár szab. kir. város területén állandóan lakó nem termelő családföket, hogy a m. kir. miniszterium 2190/1918 M. E. számú rendeletének 10 §-a értelmében a nem termelő házi szükségletére nézve készitendő összeírásba leendő felvétel végett 1918. év július hó 8. 9. és 10. ik napjain az alábbi sorrendben a rekviráló hivatalban (Zichy ház II. emelet 1. ajtó) a hivatalos órák alatt reggeli 8 órától délután 1 óráig saját érdekében is ökvetlen jelentkezzenek, vagy pedig megfelelő helyettesítéssel küldjék be, akik a szükség adatokat pontosan és felelösség terha alatt bemandani tudják.

A sorrend a következő: 1. G, H, 2. Július 9-én: I, J, K, L, M, N, O, P, 3. Július 10-én: R, S, SZ, T, U, V, W, Z betűvel kezdődő nevek irának össze.
Székesfehérvár, 1918. július hó 3.

Kerekes Lajos s. k. polgármester h.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármesterétöl.
6840/1918 11 sz.

Hatósági hirdetmény.

Az országos közegészségügyi miniszter a mezőgazdasági munkával nem foglalkozó lakosság rumszükségletének kielégítése céljából a zanol szeszbor a rumkészítés céljaira négyvenezer hektolitert finomított szeszt utafikis a kiutalt szeszmenyiség célszérü és tárgyilagoss szetosztása céljából egy bizottság alakítása irant intézkedett és a szetosztó bizottság működésére vonatkozó utasításokat a rum készítésével megvizsgálta a részlekre kiosztott szeszt egészben és kizárólag 40 torigatszázalék alkoholtartalommal bíró rummá kötelesek feldolgozni, s abból más célra mit sem használhatnak fel. S a rum készítésével megbízottak az általuk ekként előállított rumot kötelesek a szetosztó bizottság által megjelölendő felek részére literenként 10 korona 60 fillérért kiszolgáltatni. A szetosztó bizottság a rummenyiségnek legfeljebb egy negyedrészét a törvényhatóság területén működő beszerzési csoportok, munkáselítélési intézmények kórházak, mezőgazdasági munkával nem foglalkozó egyéb közf. intézmények között kötelesek felosztani, úgy, hogy egy szemelye 12 liternél több sem jussenre ne jusson.

Felhivom ennél fogva a gazdasági közönséget, hogy a fenti terményekből megállapítandó házi és gazdasági szükségletét meghaladó mennyiséget a hadsereg és az ellátatlan kielégítése végett pontosan leszállítsa s ezzel magát a rekvirálás kellemetlenségeitől megóvja, annál is inkább, mert minden olyan viszály, amely a terményeknek a közfogyasztás elől való elvonására alkalmas, szigorú büntetés alá esik.

Utalok itt a rendelet azon intézkedésére, hogy a kicsépell gabona minden esetben pontosan lemezálalando s annak mennyisége ürmértékkel vagy szemértékkel megnevan állapít ható.

Székesfehérvár, 1918 július 1.
Dr. Kerekes Lajos h. polgármester.

APROHIRETÉSEK.

— **Instruktor keresek,** aki az V. ik gimnáziumra előkészíti. Vásár tér 21. 6. ajtó. Jelentkezni 11-10 12. ig.

— **Intelligens idösebb beteg urinó** teljes ellátást és gondozást keres jobb családnál. Cim a kiadóhivatalban.

— **Jókarban levó kerékpár** és egy pár csizma eladó. Almásytelep, Irmalak.

— **Major-utca 19. számú** néh. Dobrovics Józsefné szül. Gaál Anna tulajdonát képezett házra az utóajánlat határideje f. évi július hó 7. én délben lejár. Utóajánlattevök ajánlatukat fenti időpontig dr. Molnár János ügyvéd irodában megtehetik.

— **Egy anyasertés** 5 malaccal eladó. Széchenyi-utca 51. sz.

— **Három darab prima** 42—46—52 akós boroshordó eladó Székesfehérvár, Felsőkirálysor 20.

Arónia-színház.

Péntek szombat, vasárnap július hó 5. 6. és 7. én.

Fata morgana.

Wolfson cirkusz utolsó dísz előadása. Szenzációs látványosság 5 felvonásban. Előadások fél 7 fél 9 órakor. Vasárnap, 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Cseplést vállal

egyzség szerint utadalomba ujonnan kijavított gözpépeket, ugyszintén kisebb csepléseket gazdáknál helyben motor gépekkel.

Ugyanitt ujonnan kijavított auto és gözcseplők eladók.

FEJES BERTALÁN
Ugygyára Székesfehérvár.
Deák Ferenc utca 17.